

WMO Raad Soest

Secretariaat:
Postbus 44
3760 AA Soest

E-mail: info@wmoraadsoest.nl
Website: www.wmoraadsoest.nl

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Soest
Postbus 2000,
3760 CA Soest

Onderwerp: Advies Nadere regels op WMO en op Verordeningen Jeugd Soest 2015

Soest, 25 november 2014

Geacht College,

Met uw mail van 12 november jl. heeft u de WMO Raad Soest om advies gevraagd over het conceptvoorstel voor de invulling van de Nadere regels inzake de WMO en de Verordeningen Jeugd Soest 2015. De Raad voldoet met deze brief graag aan uw verzoek. Wij spreken de verwachting uit dat dit advies mag bijdragen aan een goede uitvoering van de WMO en van de Verordeningen Jeugd Soest 2015. Het belang van de burgers van Soest is daar zeker mee gediend.

Als eerste wil de Raad u laten weten, dat zij verheugd is over het constructieve vooroverleg dat met u heeft plaatsgevonden, over de inhoud van de Nadere regels.

De Raad wil haar complimenten uitspreken voor de heldere formulering van de Nadere regels en de daarbij behorende toelichting, voor zowel de WMO als de Verordeningen Jeugd Soest 2015. Gezien de korte tijd die u ter beschikking stond, heeft de Raad er begrip voor, dat deze regels op een aantal punten mogelijk nog door u zullen worden uitgewerkt of aangescherpt.

Waar -voor het voorliggende concept- naar onze mening verbetering mogelijk is, zal hierop in het onderstaande eerst in algemene zin en daarna hoofdstuks- of artikelsgewijs worden ingegaan.

Inhoudelijke opmerkingen van algemene aard.

De Raad heeft de indruk dat de nadere regels voor de WMO en voor de Verordeningen Jeugd op een aantal punten beter op elkaar afgestemd kunnen worden. Zo wordt bij de regels voor de Jeugd bij de toekenning van een PGB een aantal beperkende bepalingen opgenomen. Rond de WMO is dat niet het geval.

Ook is de financiële grondslag voor een PGB ten behoeve van de zorg door niet professionals, bij beide onderdelen niet gelijk. Met het oog op een gewenste eenheid van beleid van de gemeente adviseert de Raad u dit nader te bezien.

De Raad kan zich niet aan de indruk onttrekken, dat zaken ten aanzien van de WMO met een grotere mate van detail zijn beschreven dan bij de jeugdzorg.

Verder adviseert de Raad u, daar waar mogelijk, in beide documenten de gebruikte terminologie zoveel mogelijk gelijk te houden; hier en daar is dat niet het geval.

Een laatste algemene opmerking. Het proces van melding, aanvraag en toewijzing is nogal ingewikkeld. Er zijn nogal wat partijen bij betrokken. Van de burger mag niet worden verwacht dat hij of zij automatisch de goede weg weet te vinden. Niet helder is waar de burger zich moet melden, waar een "signaleerder" een probleem of burger aan kan melden en hoe in dat geval een signaal door de gemeente wordt opgepakt. Dit geldt bijvoorbeeld ten aanzien van het gemeentelijk loket en het sociaal team. Wie doet wat en wanneer? Wat kan de burger verwachten in het proces van behandeling van zijn aanvraag of melding?

De Raad adviseert u in de toelichtingen aandacht aan deze specifieke punten te besteden, dan wel in een voorlichtende publicatie hierop in te gaan.

Nadere regels WMO

In algemene zin is de Raad van mening dat er sprake is van een goed document waarin per fase en per voorziening de regels voor aanvraag en toekenning zijn opgenomen.

Het is een lastige materie waardoor het geheel soms een nogal abstract niveau heeft. Het verdient daarom aanbeveling hier en daar wat aanpassingen in de tekst aan te brengen en een uitgebreidere beschrijving, waar mogelijk verduidelijkt met voorbeelden, in de toelichting op te nemen. Dit geldt o.a. voor een aantal definities die cruciaal zijn voor het begrijpen van en de uitvoering van de Nadere regels. Als voorbeeld wordt genoemd de beschrijving van begrippen als algemene voorzieningen, algemeen gebruikelijke en collectieve voorzieningen. Deze worden nu nogal als cryptisch ervaren. Een eenvoudiger taalgebruik en een paar goede voorbeelden zouden hier erg nuttig zijn.

Ook is het beter om in de teksten voorkomende afkortingen, zoals DV en V&H volledig uit te schrijven.

In het stuk wordt op diverse plaatsen verwezen naar bijlagen. Deze zijn echter (nog niet) opgenomen in het stuk. Dit geldt bijvoorbeeld voor protocollen (13.3), een programma van eisen (20.2) en budgetten (23.3), zonder dat de vindplaats daarvan wordt vermeld.

Hoofdstuk 1

Artikel 1: Het verdient aanbeveling om in artikel 1, lid 2 aan te geven of een cliënt een ondersteuner krijgt toegewezen of dat deze zelf een ondersteuner mag inschakelen. Ook zou hieraan toegevoegd moeten worden of deze ondersteuning voor de burger kosteloos c.q. door de gemeente wordt vergoed, wat de voorwaarden zijn en hoe de hoogte van een eventuele vergoeding wordt bepaald.

Artikel 2: In dit artikel wordt het persoonlijk plan (PP) geïntroduceerd. In dit plan dient erg veel te worden opgenomen. Het is de vraag of dit voor iedereen haalbaar is.

Voor zover er sprake is van een ondersteuner, is het de vraag of deze voldoende van alle markten thuis is (vandaar de opmerking bij artikel 1). Het risico is verder dat met de indiening van dit plan veel verwachtingen bij de cliënt worden gewekt. Je kunt een dergelijk uitgebreid document feitelijk alleen vragen als er sprake is van een "ja, tenzij"-reactie van de gemeente op het verzoek.

De Raad adviseert u om bij het aannemen van een aanvraag uit te gaan van een standaardformulier, waarop de items voor van het opstellen van een PP staan.

De vraag is verder wat er gebeurt in geval van calamiteiten. Eerst een PP opstellen, werkt dan naar de mening van de Raad niet.

De cliëntondersteuner helpt bij het opstellen van het PP, terwijl deze ook een rol speelt bij de gesprekken met de gemeente en zelfs door de gemeente wordt betaald. Is er geen risico van belangenverstremming?

Artikel 3: In artikel 3 is sprake van een extern advies. De Raad vraagt zich af wie dit advies geeft? Is dat het Sociaal team?

Artikel 4: Het verslag in artikel 4 roept de vraag op of dit het karakter van een beschikking heeft. Daarnaast vraagt de Raad zich af wat er gebeurt als de cliënt het niet met het verslag eens is en daarom niet wil tekenen? In geval van een bezwaar, vraagt de Raad zich af, hoe het met de juridische afhandeling is geregeld?

Hoofdstuk 2

Artikel 5: In lid 2 is het naar de mening van de Raad goed om aan te geven voor welke doelgroepen en voor welke voorzieningen een toegangstoets nodig is.

Overigens vraagt de Raad zich af waarom een toets nodig is als er al een vooronderzoek is geweest en er een verslag aanwezig is.

Hoofdstuk 3

Artikel 6: Dit artikel gaat in op maatwerk als sluitsteen. Het verdient aanbeveling dit goed en duidelijk toe te lichten. Mede in het licht van de opmerking bij artikel 5, betreft dit met name de eerste twee leden.

Artikel 7: Ten aanzien van dit artikel wordt opgemerkt dat in lid 4 beter van "voorkeur" dan van primaat van een bepaalde vervoersvoorziening gesproken kan worden.

Bij lid 5 doet zich de vraag voor, wie de vervoersbehoefte bepaalt rekening houdend met de punten onder de leden a-d.

Artikel 9: Bij lid 2, a-c is het goed eventuele maxima in het gebruik of in de vergoeding aan te geven. Immers, er wordt geen onbeperkte tegemoetkoming of gebruik geboden. Dit voorkomt mogelijke teleurstelling bij cliënten.

Artikel 11: De formulering van artikel 11 is onjuist. Dit artikel verwijst naar artikel 10 en zich zelf. In artikel 11 wordt echter niets benoemd.

Artikel 12: In artikel 12 wordt gesproken over sportvoorzieningen. Helaas wordt niet aangegeven wat daaronder wordt verstaan, wanneer deze worden verstrekt en aan wie. Advies is om in de toelichting een en ander te verduidelijken.

Artikel 13: In het eerder vastgestelde beleidsplan Sociaal Domein wordt aangegeven dat de thuiszorg wordt versoerd en het schoonmaken mogelijk zelfs komt te vervallen. Dit voornemen wordt niet in artikel 13 en ook niet in de toelichting tot uitdrukking gebracht. De vraag is: Is dit over het hoofd is gezien of is de besluitvorming nog niet zover?

Artikel 14: Hier wordt ingegaan op woonvoorzieningen. Ten aanzien van het eerste lid vraagt de Raad zich af wat er precies wordt bedoeld met vergoeding van huurderiving aan de verhuurder, en wanneer daarvan sprake is.

In lid 2 van dit artikel wordt bepaald dat woningaanpassing pas aan de orde is, als verhuizing niet mogelijk of niet wenselijk is. De WMO Raad vraagt zich af of dit niet op gespannen voet staat met het algemene uitgangspunt van de wet, dat iemand zo lang mogelijk zelfstandig in de eigen woning (woon omgeving) moet kunnen blijven wonen? Ware het niet beter te bepalen dat woningaanpassing mogelijk is wanneer naar een woning buiten een straal van X kilometer moet worden verhuisd. Binding met de eigen omgeving is uiterst relevant.

Denk hierbij aan het welzijn van de cliënt (contacten, bekendheid en vertrouwdheid met) en de (potentiële) mantelzorger(s).

De volgens het derde lid op te vragen offertes voor niet bouw- en woontechnische aanpassingen dienen volgens de Raad te worden ingediend door, door de gemeente goedgekeurde aanbieders. Dit om misbruik te voorkomen.

De in dit artikel vermelde te verstrekken losse woonunits worden -naar de Raad aanneemt- in bruikleen beschikbaar gesteld.

Artikel 15: Dit gaat in op de mogelijkheden van respijtzorg voor mantelzorgers. Het is belangrijk om hier in de toelichting aan te geven wat voor mogelijkheden hier geboden kunnen worden. Tevens is het belangrijk te bezien of mantelzorgers een zelfstandige doelgroep van gemeentelijk beleid zijn of dat zij pas voor een voorziening in aanmerking komen als hun naaste een WMO voorziening ontvangt. In het eerste geval kan een (overbelaste) mantelzorger ook voor respijtzorgvoorzieningen in aanmerking komen in geval hij of zij iemand verzorgt, die geen gebruik maakt van een WMO-voorziening. Denk daarbij aan een logeervoorziening t.b.v. de mantelzorger.

Artikel 16: De Raad adviseert u om in artikel 16 een onderscheid te maken tussen lijfsgebonden persoonlijke verzorging op basis van de zorgverzekeringswet en de niet lijfsgebonden zorg op basis van de WMO.

Hoofdstuk 4

In het algemeen valt het de WMO-raad op dat nergens in dit hoofdstuk wordt ingegaan op de gronden waarop een PGB kan worden afgewezen. In de nadere regels jeugd wordt dit wel gedaan. De Raad adviseert beide documenten op dit punt op elkaar af te stemmen.

Artikel 19: De Raad vraagt zich bij artikel 19, lid 2 af, welke voorzieningen niet in natura aangeboden kunnen worden.

Artikel 21: Dit regelt onder meer de hoogte van het PGB. Ook hier valt op dat de afstemming met de overeenkomstige bepalingen in de regels Jeugd niet overal heeft plaatsgevonden. Dit betreft onder meer de vergoeding voor niet- professionele zorgverleners. Bij de WMO is sprake van maximaal 20 euro per uur, bij Jeugd van 50% van de door het college geaccepteerde kosten van professionele zorg.

Verder mist de Raad de onderbouwing voor de gekozen percentages en bedragen. Hierop zou in de toelichting nader kunnen c.q. moeten worden ingegaan. Bovendien is niet duidelijk of dit in- of exclusief btw is.

In speciale omstandigheden kan het gerechtvaardigd zijn, een hoger bedrag beschikbaar te stellen dan hier vermeld. De Raad adviseert een soort hardheidsclausule of uitzonderingsbepaling op te nemen.

Tenslotte is het onderscheid in 21.6 tussen een instelling en een bedrijf waar X zorgverleners werken, niet duidelijk. Een definitie van (zorg)instelling en een verduidelijkende toelichting is wenselijk.

Hoofdstuk 5

De eigen bijdrage wordt door het CAK bepaald op basis van de afgenomen maatwerkvoorziening. Een cliënt kan tegelijkertijd ook gebruik maken van een algemene voorziening waarvoor hij kosten heeft. Wordt daarmee bij de bepaling van de hoogte van de eigen bijdrage door het CAK rekening gehouden?

Artikel 26: Bij het eerste lid merken wij op dat het woord "kan" (de aanbieder kan een bijdrage in de kosten in rekening brengen) beter vervangen kan worden door "wordt". Immers, een eigen bijdrage kan op nihil worden vastgesteld. Dit voorkomt misverstanden.

In lid 2 van dit artikel wordt bepaald dat de bijdrage maximaal de kostprijs bedraagt. Indien dat het geval is, vervalt volgens de Raad de noodzaak de voorziening in het kader van de WMO te regelen. Tegen deze prijs kan ook de reguliere markt haar werk doen. Tenzij bedoeld wordt dat de gemeente de kostprijs vaststelt.

Artikel 27: In het vijfde lid wordt in gegaan op het aanwenden van de overwaarde van een woning in geval van woningaanpassing. Daarbij wordt uitgegaan van een afschrijvingstermijn van 5 jaar. Het is volgens de Raad realistischer uit te gaan van een periode van 10 jaar.

Hoofdstuk 6

Artikel 28: In dit artikel wordt ingegaan op de waardering van mantelzorgers. Verwijzend naar haar eerdere adviezen op dit punt meent de Raad dat niet volstaan kan worden met de hier genoemde zaken. Deze worden nu ook al aangeboden terwijl er na 1 januari extra geld beschikbaar komt voor waardering. Dit geld mag naar de mening van de Raad niet in de algemene middelen verdwijnen. De Raad denkt graag mee met de gemeente bij het nader invullen van dit artikel.

De WMO Raad vraagt zich verder af, welke gemeente verantwoordelijk is voor het waarderen van de mantelzorger in het geval deze niet in dezelfde woonplaats woont als de zorgvrager.

Toelichting Nadere regels WMO

Een meer redactionele opmerking: in de inleiding wordt gesproken over "mensen"; het is beter te spreken over "burgers".

Hoofdstuk 1

In dit hoofdstuk wordt gesproken van een "aantoonplicht". Dit lijkt ons niet de juiste term. Aantonen van iets is niet voor iedereen mogelijk. De Raad stelt voor te spreken over een "informatieplicht". Verder wekt de tekst de indruk dat elk goed onderbouwd plan wordt gehonoreerd. Dat is waarschijnlijk niet de bedoeling.

Wat betreft de beschrijving van het gesprek stellen wij voor de rol en inbreng van mantelzorgers explicieter naar voren te brengen.

Hoofdstuk 2

Zoals eerder vermeld adviseert De Raad u om het verschil tussen een "algemene" en een "algemeen gebruikelijke" voorziening met voorbeelden te verhelderen.

De beschrijving van het begrip "collectieve voorzieningen" doet de vraag opkomen of groepsbegeleiding een "algemene voorziening" is. Naar de mening van de Raad is dat niet het geval.

Hoofdstuk 3

Het verdient aanbeveling om bij de beschrijving van het begrip "maatwerkvoorziening" toe te voegen dat deze in tegenstelling tot een "algemene voorziening" niet vrij toegankelijk is en afhankelijk is van de specifieke situatie waarin de cliënt verkeert.

In de Nadere regels komt het begrip transportrolstoel niet voor. Vanwege de consistentie van de tekst is het goed deze rolstoelen daar ook op te nemen of ze in de toelichting weg te laten. In de voorliggende tekst is niet duidelijk of deze rolstoelen nu op basis van de WMO worden verstrekt of niet.

Wat betreft respijtzorg wordt verwezen naar onze opmerking in de Nadere regels. Dit geldt ook voor de door de burger met terugwerkende kracht te betalen eigen bijdrage. De Raad adviseert op beide punten in de toelichting in te gaan.

Nadere regels Verordeningen Jeugd Soest 2015

Ook hier constateert de Raad dat wordt verwezen naar bijlagen, protocollen e.d. zonder dat deze zijn bijgesloten dan wel wordt aangegeven waar en hoe deze zijn te raadplegen. De Raad meent verder dat het stuk op zich helder is en een duidelijk inzicht biedt in de gemaakte afspraken. Daarvoor onze complimenten.

Hoofdstuk 1

Artikel 2: Ten aanzien van artikel 2 vraagt de Raad zich af wat wordt verstaan onder "jeugdzorg plus". De Raad adviseert dit nader toe te lichten.

In dit artikel is ook sprake van individuele voorzieningen, overige voorzieningen etc. Het is volgens de Raad wenselijk een en ander af te stemmen met de nadere regels WMO. Daar is sprake van algemene, collectieve en maatwerkvoorzieningen. De Raad verzoekt in de toelichting per type voorziening voorbeelden op te nemen.

Hoofdstuk 2

In dit hoofdstuk (maar ook elders in het document) is sprake van zo spoedig mogelijk, redelijke termijn enz. Dat is nogal vaag en rekbaar. Geadviseerd wordt waar mogelijk afgebakende termijnen te noemen.

Artikel 3.3: In artikel 3.3 wordt aangegeven dat in spoedeisende gevallen het college zo spoedig mogelijk een passende maatregel treft. Dit roept vragen op als: wanneer is er sprake van een spoedeisende situatie, wie bepaalt dat, wat is zo spoedig mogelijk, wat is een passende maatregel. De Raad adviseert om hier concreter te zijn: bijvoorbeeld in plaats van zo spoedig mogelijk, binnen 24 uur.

De Raad vraagt zich af waar in het kader van artikel 3 de burger zich met een probleem aanmeldt, waar een signaal van een bestaand probleemsituatie wordt gemeld en hoe een dergelijk signaal door de gemeente wordt opgepakt.

Om een aanvraag of melding te kunnen doen is het wenselijk om de contactgegevens van het CJG in de nadere regels of de toelichting op te nemen.

Artikel 4.1: Hier merkt de Raad op dat het bekendmaken van de mogelijkheid van, of de eis voor een familiegroepsplan, ook al in de bevestigingsbrief van de aanvraag kan worden opgenomen.

Dit levert mogelijk tijdwinst op voor de aanvrager.

Verder meent de Raad dat in de tekst van het eerste lid opgenomen dient te worden dat van gemeentewege ondersteuning bij het opstellen van dit plan aangeboden kan worden, door personen die ter zake deskundig zijn.

Volgens de Raad verdient het aanbeveling om een vierde lid aan artikel 4 toe te voegen. Daarin kan worden aangegeven dat het college voorafgaand aan het gesprek -naast het verzamelen van informatie- ook extern oriënterend advies kan inwinnen bij deskundigen. Dit dient in de bevestigingsbrief te worden vermeld, met aanduiding van de betreffende adviseur. Voorkomen moet worden dat door het vragen van een voorafgaand advies een zekere vooringenomenheid gaat ontstaan bij de uitnodigende partij voor het gesprek.

Artikel 5: In het eerste lid van artikel 5 wordt aangegeven dat in het gesprek de mogelijkheden van een PGB worden onderzocht. De Raad adviseert om in de toelichting een duidelijke en niet voor meerdere interpretaties vatbare beschrijving te geven van mogelijke afwijzingsgronden. In hetzelfde lid onder punt d, wordt de indruk gewekt dat de cliënt al gebruik maakt van een voorziening. Is dat de bedoeling van deze beschrijving?

Het derde lid van artikel 5 geeft aan, dat een eigen bijdrage wordt opgelegd en hoe deze wordt geïnd. De Raad gaat ervan uit dat hiervoor algemeen geldende afspraken bestaan en adviseert om hierover in de toelichting meer duidelijkheid te verschaffen: wie int, wie stelt vast, op basis van welke normen etc. Net als bij de Nadere regels WMO adviseert de Raad een betalingsregeling in het leven te roepen, als er veel tijd zit tussen moment van aanvang van het gebruik van de voorziening en de vaststelling van de eigen bijdrage.

Artikel 6: De Raad is van mening dat het verslag in het kader van de Nadere regels Verordeningen Jeugd, dezelfde betekenis heeft als in het kader van de Nadere regels WMO. Wij adviseren dan ook een en ander redactioneel en inhoudelijk op elkaar af te stemmen. Tevens vraagt ook hier de Raad zich af, of het verslag de betekenis heeft van een voor beroep vatbare beschikking. Indien dat niet het geval is, hoe is dan de juridische afhandeling geregeld? Ten aanzien van het derde lid verdient het aanbeveling een termijn te stellen voor de mogelijkheid om latere aanvullingen aan het verslag toe te voegen.

Artikel 7: Hoewel wij ons de wenselijkheid van een schriftelijke aanvraagprocedure voor kan stellen, is het wenselijk hier aan te geven hoe in spoedeisende situaties hiermee wordt omgegaan.

Hoofdstuk 3

Artikel 8: Het derde lid geeft een aantal mogelijkheden voor de berekening van het PGB. Het is de Raad niet duidelijk waarom in geval van een niet-professionele dienstverlener de vergoeding hoger is als die wordt geboden in het kader van de WMO. De Raad verzoekt om verheldering. Net als bij de nadere regels WMO dient ook hier zich de vraag aan, wat het verschil is tussen een instelling en een bedrijf waar meerdere zorgverleners werken. De huidige beschrijving kan leiden tot juridische haarkloverij door belanghebbenden. Tevens vraagt de Raad zich ook hier af of uitzonderingen op de rekenregels mogelijk zijn als uitzonderlijke situaties aan de orde zijn.

Toelichting Nadere regels Verordeningen Jeugd Soest 2015

Het is naar de mening van de Raad wenselijk dat de ontvangers van een PGB goed worden geïnformeerd over het bruto netto traject en de betaling van de eigen bijdrage. Vervelende verrassingen achteraf moeten worden voorkomen.

Tot slot

De Raad vraagt graag uw aandacht voor een artikel in de Gooi en Eemlander van 17 november jl. In dat artikel werd ingegaan op het voornemen van een aantal gemeenten om werklozen in te zetten bij werkzaamheden in het kader van de WMO. Het betreft o.a. ondersteunen van de gemeente bij het informeren van burgers over het feit, dat zij op een gegeven moment geen huishoudelijke verzorging meer krijgen. Daarna gaan zij in gesprek met deze burgers om te bezien of er een andere voorziening mogelijk is. Deze inzet komt voort uit het feit, dat gemeenten met te weinig mensen de klus moeten klaren.

Ondanks het feit dat de werklozen ooit in de zorg actief zijn geweest en een training krijgen, ondersteunt de Raad deze ontwikkeling niet. Met zorg voor mensen en met het proces om aan die zorg te komen, moet zeer zorgvuldig worden omgegaan. Indien u dit wenst, wil de Raad zich graag diepgaander oriënteren op dit initiatief van een aantal gemeenten.

De Raad hoopt met dit advies een bijdrage te hebben geleverd aan het realiseren van een evenwichtige set Nadere regels. Wij zijn -waar nodig- van harte bereid met u van gedachten te wisselen over de nog niet ingevulde zaken, zoals bijvoorbeeld de waardering van mantelzorgers. Wij wensen u veel succes met uw verdere werkzaamheden.

Vertrouwende u hiermede van dienst te zijn,
Namens de WMO Raad Soest,

H.J.M. van der Aalst,
secretaris